

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.2.2024
COM(2024) 85 final

2024/0046 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi strani o določitvi varnostnih postopkov za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Po enostranskem umiku ruskega osebja iz vesoljskega centra v Gvajani in odpovedi izstrelitve dveh raket Sojuz aprila in septembra 2022 ter napovedani zamudi pri izdelavi nosilne rakete Ariane-6 je morala Unija poiskati alternative za nujno nadaljevanje izstrelitev satelitov Galileo, da bi zagotovila ustrezno delovanje sistema Galileo, ki je del vesoljskega programa Unije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o vesoljskem programu Unije).

Glede na izvedene študije tehnične izvedljivosti na drugih razpoložljivih nosilnih raketah je Komisija ugotovila, da edine nosilne rakete, združljive s sateliti Galileo, zagotavljajo proizvajalci iz Združenih držav.

Komisija je januarja 2023 skupaj s strokovnjaki za varnost, ki jih je imenovalo več držav članic, obiskala izstrelitvene lokacije v Združenih državah. Na obisku je bilo ugotovljeno, da so izstrelitve na teh lokacijah v Združenih državah izvedljive z ustreznimi varnostnimi ukrepi glede na varnostno občutljivo gradivo in dokumentacijo satelitov Galileo, vključno s tajnimi podatki Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: tajni podatki EU).

Za zagotovitev varnosti informacij, vključenih v satelite Galileo, je potreben pravno zavezujoč sporazum z Združenimi državami, da se zaščitita celovitost satelitov Galileo na ozemlju Združenih držav in zaupnost tajnih podatkov EU, ki jih vsebujejo sateliti ali so povezani z izstrelitvijo satelitov in jih ni mogoče posredovati Združenim državam.

Vsaka izmenjava ali posredovanje tajnih podatkov med EU in Združenimi državami za namene izstrelitve satelitov Galileo mora biti v skladu z zahtevami iz Sporazuma med Evropsko unijo in Vlado Združenih držav Amerike o varnosti tajnih podatkov in njegove varnostne ureditve.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Pobuda je skladna z Uredbo (EU) 2021/696 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije¹, ki določa, da je za izvajanje vesoljskega programa Unije na splošno odgovorna Komisija, tudi na področju varnosti, brez poseganja v pristojnosti držav članic na področju nacionalne varnosti.

Pobuda je skladna s Sporazumom o spodbujanju, zagotavljanju in uporabi satelitskih navigacijskih sistemov Galileo in GPS ter podobnih aplikacij med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi državami Amerike na drugi strani², podpisanim 26. junija 2004 na gradu Dromoland, Co. Clare, ki je začel veljati leta 2011.

Pobuda je skladna tudi s Sporazumom med Evropsko unijo in Vlado Združenih držav Amerike o varnosti tajnih podatkov³, sklenjenim 30. aprila 2007 v Washingtonu, in zlasti s členom 19 Sporazuma ter z njim povezanim Varnostnim dogovorom za varovanje tajnih podatkov, ki se izmenjujejo med EU in Združenimi državami Amerike, o katerem so se dogovorile 18. julija 2007, ter ju dopolnjuje.

¹ Uradni list L 170 z dne 12.5.2021.

² Uradni list L 348 z dne 31.12.2011.

³ Uradni list L 115 z dne 3.5.2007.

- **Skladnost z drugimi politikami EU**

Ta varnostni sporazum je potreben, da se omogoči izstrelitev satelitov, ki bodo dokončali konstelacijo satelitske navigacije Galileo, ki je nujna za opravljanje naloge zagotavljanja dolgoročnih, najsodobnejših in varnih storitev določanja položaja, navigacijskih storitev in storitev določanja točnega časa, kot zahteva člen 4(2)(a) uredbe o vesoljskem programu Unije.

Galileo podpira ključne gospodarske sektorje, zlasti telekomunikacije, energetiko in promet ter zaščito njihove kritične infrastrukture.

Storitve satelitske navigacije, ki jih ponuja komponenta Galileo vesoljskega programa Unije, podpirajo številne prednostne naloge EU, vključno z zelenim dogovorom, Evropo, pripravljeno na digitalno dobo, gospodarstvom za ljudi in močnejšo Evropo v svetu.

Storitve satelitske navigacije Galileo prispevajo tudi k miru in varnosti ter trajnostnemu razvoju po svetu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) določa, da Svet na predlog Komisije sprejme sklep o odobritvi sklenitve sporazuma.

V skladu s členom 189(2) PDEU Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe, potrebne za doseganje ciljev evropske vesoljske politike, kot je uredba o vesoljskem programu Unije. Podpis varnostnega sporazuma z ZDA je predpogoj za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA in je zato potreben za izvajanje uredbe o vesoljskem programu Unije.

- **Sorazmernost**

Mednarodni sporazum je v skladu s členom 218 PDEU potreben za vzpostavitev pravic in obveznosti med pogodbenicama: EU in ZDA kot tretjo državo. Zavezujoče pravice in obveznosti pogodbenic je treba vzpostaviti za zagotovitev ustrezne varnosti sredstev Galileo, uvoženih na ozemlje ZDA za namene izstrelitve. Oblika mednarodnega sporazuma je bila izbrana za vzpostavitev pravic in obveznosti, ki so zavezujoče po mednarodnem pravu.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

- **Posvetovanja z deležniki**

Sestava za varnost odbora za vesoljski program Unije, odbor za varnostno akreditacijo in Varnostni odbor Sveta so bili obveščeni o zaključku pogajanj in načrtovanem priporočilu Komisije za sklep Sveta o odobritvi podpisa sporazuma.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija je v razpravah s sestavo za varnost odbora za vesoljski program Unije, odborom za varnostno akreditacijo in Varnostnim odborom Sveta zbrala potrebne informacije in strokovno znanje.

- **Temeljne pravice**

Sporazum med EU in ZDA v celoti upošteva bistvene interese EU ali ene ali več držav članic, pomen zagotavljanja spoštovanja demokracije in pravne države ter spoštovanja načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

S proračunskega vidika sklenitev sporazuma z ZDA, ki določa varnostne postopke za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA, ne zahteva sredstev ali zagotavlja zunanjih namenskih prejemkov. Zato ni proračunskih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Sporazum bodo izvajale in spremljale Evropska komisija ter številne evropske in ameriške organizacije, kakor je določeno v sporazumu, kot so Evropska vesoljska agencija, Agencija Evropske unije za vesoljski program, carinska in mejna patrulja ZDA ter Zvezna uprava ZDA za letalstvo. Zaradi izvajanja in spremljanja sporazuma si bodo te organizacije izmenjale imena kontaktnih točk.

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi strani o določitvi varnostnih postopkov za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 189(2) v povezavi s členom 218(6), točka (a), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zaradi odpovedi izstrelitve dveh raket Sojuz iz vesoljskega centra v Gvajani aprila in septembra 2022 ter napovedane zamude pri izdelavi nosilne rakete Ariane-6 je Unija prisiljena poiskati alternative za nujno nadaljevanje izstrelitev satelitov Galileo. To je ključnega pomena za zagotovitev ustreznega delovanja sistema Galileo, ki je del vesoljskega programa Unije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta.
- (2) Komisija je 28. junija 2023 Svetu predložila priporočilo za sklep Sveta o pooblastitvi Komisije za začetek pogajanj z Združenimi državami Amerike (v nadaljnjem besedilu: ZDA) za določitev varnostnih postopkov za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA (dok. 11233/23). Komisija je kot del priporočila Svetu predložila tudi osnutek pogajalskih smernic (dok. 11233/23 ADD 1).
- (3) Komisija je 5. julija 2023 Varnostnemu odboru Sveta predložila priporočilo za sklep Sveta, vključno s pogajalskimi smernicami.
- (4) Svet je 23. novembra 2023 odobril začetek pogajanj v imenu Unije za sklenitev varnostnega sporazuma med Unijo in ZDA o določitvi varnostnih postopkov za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA.
- (5) ZDA že dolgo sodelujejo z Evropsko unijo na področju satelitske navigacije. Sporazum med EU in ZDA o spodbujanju, zagotavljanju in uporabi satelitskih navigacijskih sistemov Galileo in GPS ter podobnih aplikacij velja od leta 2011.
- (6) EU in ZDA imajo sklenjen sporazum o varnosti podatkov, ki se bo uporabljal za zaupne podatke EU, ki se izmenjujejo z ZDA.
- (7) Cilj sporazuma je določiti varnostne postopke za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja ZDA.
- (8) V skladu s sklepom Sveta (EU) .../...⁵ je bil Varnostni sporazum med Evropsko unijo na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi strani o določitvi varnostnih

⁴ Odobritev z dne ... (še ni objavljena v Uradnem listu).

postopkov za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja Združenih držav Amerike podpisan v imenu EU dne ...⁶, s pridržkom njegove poznejše sklenitve.

(9) Sporazum bi bilo treba odobriti v imenu Evropske unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Varnostni sporazum med Evropsko unijo na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi strani o določitvi varnostnih postopkov za izstrelitev satelitov Galileo z ozemlja Združenih držav Amerike (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se odobri v imenu Unije.

Besedilo Sporazuma je priloženo temu sklepu.

Člen 2

Komisija v imenu Evropske unije pošlje uradno obvestilo iz člena 12(1) Sporazuma, s čimer se izrazi soglasje Evropske unije, da jo Sporazum zavezuje.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

⁵ UL: v besedilo vstavite številko sklepa iz dokumenta ST 7773/23, v opombo pa številko, datum in sklic na UL za navedeni sklep:

Sklep Sveta (EU) .../... z dne ... o podpisu, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Kraljevino Norveško na drugi strani o določitvi pogojev podrobnih pravil za dostop Kraljevine Norveške do regulirane javne storitve, ki jo zagotavlja globalni satelitski navigacijski sistem, vzpostavljen s programom Galileo (UL L ..., ..., str. ...).

⁶ UL: v besedilo vstavite datum podpisa Sporazuma.